

Surjit Singh and others v. State of Punjab and others
(Prem Chand Jain, J)

ਐਕਟ. ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਨਾ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਉਲਝਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਇਸ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(16) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਕੇਸ ਹੁਣ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਸੁਣਿਆ (ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ)।

ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ, ਸੀ.ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਰਾਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ. -ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ, ਜੇ. -ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਐਸ.ਐਸ., ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ., ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਜੈਨ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.ਜੇ.

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ—ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1975 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1713.

31 ਜੁਲਾਈ 1978

ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1964 ਦਾ 22)—
ਸੈਕਸ਼ਨ 3—ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ (ਸਾਈਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ) ਨਿਯਮ 1965— ਨਿਯਮ 5—
ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ ਵਿਚ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਕੀਮ , ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ
ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 10 ਪ੍ਰਤੀ 10 ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਿਨੈਕਾਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ—ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ
ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ—ਅਲਾਟਮੈਂਟ—ਕੀ 'ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ'
ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ—ਨਿਯਮ 5—ਕੀ ਲਾਟ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ
ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ—ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਜਿਹੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ- ਕੀ ਵਧੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ
ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ
ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਟਾਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 'ਪਹਿਲਾਂ
ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ
ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ
ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਟਾਂ ਨਾਲੋਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿਤੇ
ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ
ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਲਾਟੀਆਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ
ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਇਕ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਸੀ। ਪਲਾਟ ਦੀ 10 ਫੀਸਦੀ ਕੀਮਤ
ਬਿਆਨਾ ਵਜੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਦਰਖਾਸਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ, ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ।
ਬਿਨੈਕਾਰ 'ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ

Surjit Singh and others v. State of Punjab and others
(Prem Chand Jain, J)

ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ (ਸਾਈਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ) ਰੂਲਜ਼ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦਾ ਉਪ ਨਿਯਮ (3) ਸਿਰਫ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੀਮਤ ਦਾ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਈਟ ਅਲਾਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲਈ ਲਾਗੂ ਆਕਾਰ। ਪਰ ਨਿਯਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਲਾਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। 'ਸਾਈਟ ਅਲਾਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ 'ਸਾਈਟ ਅਲਾਟ ਕਰੇਗੀ' ਲਈ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਪਹਿਲੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮ 5(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

(ਪਾਰਾ 10 ਅਤੇ 11)

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਜਿਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਉਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਤਹਿਤ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰੱਖੇ ਜਾਣ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਧੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਪਵ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(ਪਾਰਾ 12)

31 ਮਈ, 1977 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਸੀ. ਮਿੱਤਲ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 31 ਜੁਲਾਈ, 1978 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ: -

(a) ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਤਲਬ

ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

- (b) ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਪਗਨਡ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ P/2 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (c) ਮੈਂਡਮਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 20, 19 ਅਤੇ 18 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ/ 1;
- (d) ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ; ਅਤੇ
- (e) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਸਮੇਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਲ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ- ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ/ਐਲ ਦੁਆਰਾ।

ਅੱਗੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ P/Q ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਜੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਬਲਦੇਵ ਕਪੂਰ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੀ.ਐਸ. ਗਾਂਧੀ।

ਆਰ.ਐਸ.ਮੋਗੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਜੇ.

- (1) ਸਾਡਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰ. 1713 ਆਫ਼ 1975 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ

Surjit Singh and others v. State of Punjab and others
(Prem Chand Jain, J)

ਕਰੇਗਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਨੰ. 3136 ਆਫ 1975 ਦਾ ਬੀ.ਐਨ. ਗੰਜੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਹੁਸਨ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 1976 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4092 ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੁਲੀ ਦੁਆਰਾ 1976 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4427 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਆਮ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ।

(2) ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ 1975 ਦਾ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 1713 31 ਮਈ 1977 ਨੂੰ ਐਮ.ਆਰ.ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

(3) ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ 1975 ਦੇ CWP ਨੰ. 1713 ਤੋਂ ਵਰਣਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹੋ:-

(4) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 3 ਅਗਸਤ, 1969 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ (ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1964 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ (ਸਾਈਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ) ਨਿਯਮ, 1965 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇੜੇ ਮੋਹਾਲੀ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਜੋ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਭਾਵ, 31 ਅਗਸਤ, 1969 ਤੱਕ, 7 ਮਾਪ ਦੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ | ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ, ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਮਰਲੇ ਤੋਂ 1 ਕਨਈ ਤੱਕ, ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਰੀ-ਕੀਮਤ ਦੇ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਯੋਜਨਾ, ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਪਸੰਦੀਦਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਟ ਪਾ ਕੇ ਮਨਮਾਨੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, 'ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ' ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਵੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ, ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ (ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ P. 2 ਦੀ ਨਕਲ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੁਪਏ 'ਤੇ 58 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਤੋਂ 58 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਟ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ।

(6) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਮੋਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ, ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੋਹਾਲੀ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ 636 ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ (ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ) ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ; ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ 636 ਪਲਾਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਸਥਾਈ ਕੀਮਤ; ਕਿ 'ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਪਲਬਧ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ; ਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਰਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਲਾਟ ਕੱਢਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਉਡੀਕ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਿਆਨਾ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ; ਕਿ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਹਨਾਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਲਾਗਤ ਕਾਰਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ; ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਤਿਹਾਰੀ ਦਰਾਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ 636 ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ

Surjit Singh and others v. State of Punjab and others
(Prem Chand Jain, J)

ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਰੱਖੇ ਡਰਾਅ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰੀ ਦਰ 'ਤੇ ਪਲਾਟ ਮਿਲਣਗੇ; ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੌਜੂਦਾ ਦਰ 'ਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(7) ਮੁੱਖ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜੋ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(8) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(9) ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ, ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਨਕਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਕਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(10) ਮੁੱਖ ਦਲੀਲਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵਾਸੂ ਨੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਲਾਟ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਟਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਝਗੜਾ! ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹ ਕਿ 'ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ, ਗਲਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ P. 1) ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਭਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਕੀਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ

ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਟਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਪਾਈ। ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਲਾਟ ਕੱਢਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਇਕੋ ਇਕ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਸੀ। ਪਲਾਟ ਦੀ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕੀਮਤ ਬਿਆਨੇ ਵਜੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ, ਕਿਸੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ 'ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ! ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਿੱਥੇ 1,000 ਬਿਨੈਕਾਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, 'ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ? ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(11)ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਵੱਲ ਵੀ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

“ਜਦੋਂ ਕੀਮਤ ਦਾ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਸਾਈਟ ਅਲਾਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਬਿਨੈਕਾਰ (ਆਂ) ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਈਟ ਦਾ ਨੰਬਰ, ਮਾਪ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਕੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਪਲ ਕੀਮਤ ਦਾ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਆਕਾਰ ਦੀ ਸਾਈਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ 'ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਨਿਯਮ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੀਮਤ ਦਾ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਈਟ ਅਲਾਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਨਿਯਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ 'ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਡਰਾਇੰਗ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ

Surjit Singh and others v. State of Punjab and others
(Prem Chand Jain, J)

ਅਪਣਾਉਣ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ) ਲਾਟ, ਏਜੀ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ 'ਸਾਇਟ ਅਲਾਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ' ਦਾ ਅਰਥ 'ਸਾਇਟ ਅਲਾਟ ਕਰੇਗੀ' ਲਈ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਇੱਕ ਦਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਾਇਟ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਣ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਪਹਿਲੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮ 5(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਟ ਕੱਢਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨੀਂਹ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਡੇ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

(12) ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀ ਹੋਈ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕੀਮਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਅਗਲੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਫਿਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਜਿਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਉਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਤਹਿਤ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਆਨਾ ਰਾਸ਼ੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਰੱਖ ਕੇ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਉਡੀਕ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਕੀਮਤ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ 636 ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਲ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੀਮਤ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਜੋ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਉਡੀਕ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ

ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਲਈ ਅਗਲੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਧਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ।

(13) ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਪਰ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ. — ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਸ.ਸੀ. ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.— ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

Surjit Singh and others v. State of Punjab and others
(Prem Chand Jain, J)

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸੀ. ਜੇ., ਐਸ. ਸੀ. ਸਿੱਤਲ, ਡੀ. ਬੀ. ਲਾਈ, ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਅਤੇ
ਐਸ. ਪੀ. ਗੋਇਲ, ਜੇ. ਜੇ.

ਲਫਮਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ- ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 336 .

ਅਕਤੂਬਰ 12, 1978

ਘਾਤਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਐਕਟ (1855 ਦਾ XII) — ਧਾਰਾ 1-ਏ ਅਤੇ 2 — ਘਾਤਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ — ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ — ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ — ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਲੇਟੀਅਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ — ਕੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ — ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਗੁਣਕ ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ — ਕੀ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ— ਉਚਿਤ ਗੁਣਕ — “ਇਨ/ਈ” ਆਰਾਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ—ਕੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਆਧਾਰ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਾਤਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ: - :

- (1) ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੁਆਰਾ ਆਸਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਆਰ, ਸਨੇਹ, ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੋਲੇਟੀਅਮ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਲਈ ਪਰਦੇਸੀ ਹੈ।
- (2) ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਆਸਰਿਤਾਂ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।